પ્રજાને થતાં અન્યાયો અને ફરિયાદોને વાચા આપતું એકમાત્ર સાપ્તાહિક

now on Internet www.janfariyadnews.com

अब तो एक ही आग ''जन फरियाद''

R.N.I. No. Guj,Guj/1999/00057
Po. Reg. No. GAMC/1185

જન ફરિયાદ

સાપ્તાહિક

તંત્રીઃ પ્રદિપ રાવલ

સહતંત્રી :મીનાક્ષી રાવલ

R.N.I. No. Guj,Guj/1999/00057
Po. Reg. No. G-GNR-286
S.S.P.O.'S Gandhinagar
Velid Up to : 31 Dec., 2014
Rs.2-00, Annual : Rs.100-00

Gandhinagar Office : Block No. 677/2, "GH" Type, Sector-8, Gandhinagar

■ વર્ષ - 30 ■ અંક - 35 ■ તા. 06-09-2026 ■ રવિવાર ■ પાના - 2 ■ કિંમત રૂા. 2/- ■ વાર્ષિક લવાજમ : 100 રૂા. ■ મુખ્ય કાર્યાલય : બ્લોક નં. 677/2, 'ઘ' ટાઈપ, સેક્ટર-8, ગાંધીનગર (મો.) 98246 53073 (નિ.) 23238022 ■Email : prdpraval@yahoo.co.uk

ટીચર્સ ડે પર વડાપ્રધાન મોદીની શિક્ષકોને ખાસ સલાહ

વિદ્યાર્થીઓની પ્રતિભાને ઓળખો, બાળકોનું બાળપણ બચાવો : મોદી

નવી દિલ્હી, તા.૫

વર્ગખંડમાં બેઠેલું બાળક માત્ર પુસ્તકનાં પાનાં વાંચતું નથી. તેની આસપાસની દુનિયા પણ તેને દરરોજ કંઈક ને કંઈક શીખવતી હોય છે. ક્યારેક મોબાઈલની સ્ક્રીન તેને પોતાની તરફ ખેંચે છે. ક્યારેક મિત્રોનો પ્રભાવ પડે છે. ક્યારેક અભ્યાસનું દબાણ પરેશાન કરે છે. આવી સ્થિતિમાં બાળક સાથે સૌથી વધુ સમય વિતાવતા લોકોમાં શિક્ષકો પણ સામેલ છે. શિક્ષક દિવસના અવસરે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ શિક્ષકોને તેમની આ ભૂમિકા યાદ અપાવી હતી. તેમણે કહ્યું કે બાળકોનું બાળપણ બચાવવું પણ શિક્ષકોની મોટી જવાબદારી છે. વડાપ્રધાને નેશનલ ટીચર્સ અવોર્ડ મેળવનારા ૮૨ શિક્ષકો અને એજ્યુકેટર્સ સાથે મુલાકાત કરી હતી. આ દરમિયાન તેમણે માત્ર અભ્યાસ અને પરીક્ષાના ગુણોની વાત જ નહીં, પરંતુ તેમણે બાળકોના વર્તન, તેમની આદતો અને રોજિંદા જીવન પર પણ નજર રાખવાની જરૂરિયાત જણાવી હતી.

PM મોદીએ શિક્ષકોને કહ્યું કે બાળક અભ્યાસમાં કેવું કરી રહ્યું છે, તે મહત્વનું છે, પરંતુ તેનાથી પણ વધુ મહત્વનું એ સમજવું છે કે તે સામાન્ય જીવનમાં કેવું વર્તન કરે છે. તેના સ્વભાવમાં અચાનક કોઈ ફેરફાર તો આવ્યો નથી. તે મિત્રો અને સહપાઠીઓથી દૂર તો નથી થઈ રહ્યો. તે મોડી રાત સુધી મોબાઈલ તો નથી ચલાવતો. ક્યાંક નશા જેવી કોઈ ખરાબ આદત તરફ તો નથી વધી રહ્યો. વડાપ્રધાને શિક્ષકોને કહ્યું કે આવા સંકેતોને નજરઅંદાજ ન કરવા જોઈએ. બાળકના વર્તનમાં ફેરફાર જોવા મળે તો તેનું કારણ સમજવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ. જરૂર પડે તો માતા-પિતા સાથે વાત કરવી જોઈએ અને બાળકને સાચા માર્ગે લાવવામાં મદદ કરવી જોઈએ. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે સંયુક્ત પરિવારો ઓછા થઈ રહ્યા છે તેવા સમયમાં બાળકોના જીવનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા વધુ વધી ગઈ છે.

વડાપ્રધાને કહ્યું કે બાળકોનો માત્ર અભ્યાસક્રમ પૂરો કરાવવા સુધી શિક્ષકની ભૂમિકા સીમિત ન રહેવી જોઈએ. બાળક પ્રશ્ન પૂછે તો તેની જિજ્ઞાસાને દબાવવાને બદલે તેને સાચી દિશા આપવી જોઈએ. તેમણે શિક્ષકોને કહ્યું કે બાળકોની સ્વાભાવિક જિજ્ઞાસા જ તેમના શીખવાની સૌથી મોટી તાકાત બની શકે છે. જો બાળક કંઈક નવું જાણવા માગે છે, અલગ પ્રશ્ન પૂછે છે અથવા વસ્તુઓને પોતાની રીતે સમજવા માગે છે તો તેને રોકવાને બદલે પ્રોત્સાહિત કરવું જોઈએ.˝ર મોદીએ એ વાત પર પણ ભાર મૂક્યો કે અભ્યાસ માત્ર પુસ્તકો અને વર્ગખંડ સુધી સીમિત ન રહેવો જોઈએ. બાળકોને વાસ્તવિક દુનિયા સાથે જોડવા જરૂરી છે.

સ્ક્રીન ટાઈમ પણ વડાપ્રધાનની ચિંતાનો એક મોટો મુદ્દો રહ્યો હતો. તેમણે શિક્ષકોને કહ્યું કે તેઓ માતા-પિતા સાથે વાતચીત કરે અને એ સમજવાનો પ્રયાસ કરે કે બાળક મોબાઈલ અથવા અન્ય સ્ક્રીન પર કેટલો સમય વિતાવે છે. ખાસ કરીને એ જોવું જરૂરી છે કે બાળકો મોડી રાત સુધી મોબાઈલનો ઉપયોગ તો નથી કરતા. વધુ પડતા સ્ક્રીન ટાઈમમાંથી બાળકોને બહાર લાવવા માટે તેમને રમતગમત, શારીરિક પ્રવૃત્તિઓ અને સર્જનાત્મક કાર્યો સાથે જોડવાની સલાહ આપવામાં આવી હતી.˝ર મોદીએ શિક્ષકોને કહ્યું કે બાળકોને માત્ર અભ્યાસમાં વ્યસ્ત રાખવાને બદલે તેમની સમગ્ર દિનચર્યા અને વિકાસ પર ધ્યાન આપવું જરૂરી છે.

વડાપ્રધાને નશાની લતને લઈને પણ શિક્ષકોને સતર્ક રહેવાની સલાહ આપી હતી.

તેમણે કહ્યું કે જો કોઈ બાળકના વર્તનમાં અચાનક ફેરફાર જોવા મળે તો શિક્ષકે તેને માત્ર શિસ્તની સમસ્યા માનીને છોડી ન દેવો જોઈએ. તેની પાછળનું કારણ જાણવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ. શિક્ષક બાળક અને તેના પરિવાર વચ્ચે સંવાદનો સેતુ બની શકે છે.

મોબાઈલ અને સ્ક્રીન આજે બાળકોના જીવનનો હિસ્સો બની ગયા છે. આવી સ્થિતિમાં PM મોદીએ શિક્ષકોને માતા-પિતા સાથે મળીને તેના પર નજર રાખવા કહ્યું હતું. બાળકોને મોબાઈલથી દૂર કરવા માટે માત્ર રોકટોક પૂરતી નથી. તેમને રમતગમત, શારીરિક પ્રવૃત્તિઓ અને સર્જનાત્મક કાર્યોના વિકલ્પો આપવા પડશે. તેનાથી તેમના સમયનો પણ વધુ સારી રીતે ઉપયોગ થશે અને તેમનો વિકાસ પણ થશે.

મોદીએ કહ્યું કે, અભ્યાસ માત્ર વર્ગખંડ સુધી સીમિત ન રહેવો જોઈએ. બાળકોને વાસ્તવિક દુનિયા બતાવવી

જોઈએ. તેમને કામકાજની પ્રક્રિયા સમજાવવી જોઈએ. તેનાથી પુસ્તકોમાં ભણેલી બાબતોને જીવન સાથે જોડવાનું સરળ બનશે. વડાપ્રધાને શિક્ષકોને બાળકોમાં 'શ્રમની ગરિમા' જેવા સંસ્કારો વિકસાવવા પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. આ વર્ષે ૮૨ શિક્ષકો અને એજ્યુકેટર્સની નેશનલ ટીચર્સ અવોર્ડ માટે પસંદગી કરવામાં આવી છે. તેમાં ૪૮ શાળાના શિક્ષકો, ૨૧ ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓ અને પોલિટેકનિકના શિક્ષકો તથા ૧૩ સ્કિલ ટ્રેનર્સ સામેલ છે. અવોર્ડ મેળવનારા શિક્ષકોએ વડાપ્રધાન સાથે પોતાના અનુભવો પણ શેર કર્યા હતા. તેમણે વર્ગખંડમાં કરવામાં આવેલા નવા અને સર્જનાત્મક પ્રયોગો વિશે જણાવ્યું હતું. કુલ મળીને વડાપ્રધાનનો સંદેશ માત્ર શિક્ષકો માટે જ નહીં, પરંતુ શાળા, પરિવાર અને સમાજ ત્રણેય માટે હતો. બાળકના વિકાસનો અર્થ માત્ર સારા ગુણ નથી. તેનું વર્તન, તેની આદતો, તેની જિજ્ઞાસા અને તેનો આત્મવિશ્વાસ પણ એટલો જ મહત્વનો છે. આવા સમયમાં શિક્ષકની ભૂમિકા વધુ મોટી બની જાય છે. કારણ કે ઘણી વખત બાળક પોતાની પરેશાની ઘરે જણાવી શકતો નથી, પરંતુ તેના વર્તનમાં આવેલો ફેરફાર વર્ગમાં સૌથી પહેલાં નજરે પડી શકે છે. આ જ કારણ છે કે˝ર મોદીએ શિક્ષકોને બાળકોનું બાળપણ બચાવવા અને તેમને સાચી દિશા આપવા પોતાની જવાબદારીનો મહત્વપૂર્ણ હિસ્સો માનવાની અપીલ કરી છે.

બોર્ડથી પરઃ દ્રષ્ટિહીન ચેસ ખેલાડીઓને સશક્ત બનાવવાની પરિતોષ દવેની અસાધારણ સફર

અમદાવાદ,

છેલ્લા ત્રણ દાયકાથી વધુ સમયથી, પરિતોષ દવે અમદાવાદના વસ્ત્રાપુર સ્થિત 'બ્લાઈન્ડ પીપલ્સ એસોસિએશન'માં દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં શાંતિપૂર્વક યોગદાન આપી રહ્યા છે. અંધ વિદ્યાર્થીઓના છાત્રાલયના 'હાઉસ માસ્ટર' (ગૃહપતિ) તરીકે સેવા આપતા દવેએ દ્રષ્ટિની ક્ષતિ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે વિવિધ તકો ઊભી કરવા તેમજ તેમનામાં આત્મવિશ્વાસ, સ્વાવલંબન અને સંસ્થા પ્રત્યેની આત્મીયતાની ભાવના કેળવવામાં પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યું છે.

દવે ૧૯૮૯થી 'બ્લાઈન્ડ પીપલ્સ એસોસિએશન' સાથે સંકળાયેલા છે. વર્ષો દરમિયાન, તેમનું કાર્ય છાત્રાલયના સંચાલક તરીકેની તેમની જવાબદારીઓથી આગળ વધીને વિસ્તર્યું છે. ૨૦૦૭થી, તેમણે દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓમાં ચેસની રમતને પ્રોત્સાહન આપવામાં અને તેનો વ્યાપ વધારવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી છે, જેનાથી યુવા ખેલાડીઓ માટે સમાન મંચ પર પોતાની ક્ષમતાઓ સાબિત કરવાની નવી તક ઊભી થઈ છે.

ચેસને એક એવી રમત તરીકે ઓળખતા જે ફક્ત દૃષ્ટિ પર આધારિત નથી, ડેવે સ્પર્ધાત્મક ચેસની તૈયારીમાં અંધ વિદ્યાર્થીઓને ટેકો આપવાનું શરૂ કર્યું. તેમના માર્ગદર્શન અને સંકલન હેઠળ, વિદ્યાર્થીઓને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરના ચેસ કોચ પાસેથી કોચિંગ મળ્યું છે અને વિવિધ સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા છે. તેમના પ્રયાસોથી દૃષ્ટિહીન ખેલાડીઓ માટે રમત શીખવાથી ઉચ્ચ સ્તરે સ્પર્ધા કરવા માટેનો માર્ગ બનાવવામાં મદદ મળી છે.

તેમનું યોગદાન વ્યક્તિગત સ્પર્ધાઓથી પણ આગળ વધ્યું છે. ડેવ સમાવિષ્ટ ચેસને પ્રોત્સાહન આપવામાં સામેલ છે, જ્યાં દૃષ્ટિહીન અને દૃષ્ટિહીન ખેલાડીઓ એકસાથે ભાગ લઈ શકે છે. સમાવેશી ચેસમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરના અંધ અને સમાવેશી ચેસ સંયોજક અને માર્ગદર્શક તરીકે, તેમણે અંધ ચેસ ખેલાડીઓ માટે વધુ તકો ઊભી કરવા અને વ્યાપક ચેસ સમુદાયમાં તેમની ભાગીદારીને મજબૂત બનાવવા માટે કામ કર્યું છે.

ડેવ માટે, આ કાર્યની અસર કદાચ તે વિદ્યાર્થીઓમાં શ્રેષ્ઠ રીતે જોવા મળે છે જેમને તેમણે વર્ષો દરમિયાન સહયોગ આપ્યો છે. આ પહેલથી લાભ મેળવનારા ઘણા યુવાનોમાં રાહુલ વાઘેલા અને હિમાંશી રાઠી જેવા ખેલાડીઓનો સમાવેશ થાય છે, તેમજ અન્ય ઘણા વિદ્યાર્થીઓ પણ છે જેમને સ્પર્ધાત્મક ચેસનો પરિચય કરાવવામાં આવ્યો છે અને તેમની ક્ષમતાઓને વિકસાવવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા છે. ડેવના કાર્યનું મહત્વ માત્ર ચેસબોર્ડ, ટુર્નામેન્ટ અને મેડલ પૂરતું સીમિત નથી. દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે, રમતોમાં ભાગ લેવાથી આત્મવિશ્વાસ, શિસ્ત, નિર્ણય લેવાની ક્ષમતા અને સામાજિક સંબંધો કેળવવાની તકો મળી શકે છે. વિદ્યાર્થીઓને સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરીને, ડેવે તેમને માત્ર સહાય મેળવનારા તરીકે જ નહીં, પરંતુ ખેલાડીઓ, સ્પર્ધકો અને યોગદાન આપનારાઓ તરીકે પોતાની જાતને જોવામાં મદદ કરી છે.

તેમની સફર રમતમાં સમાવેશિતા (inclusion)નું મહત્વ પણ દર્શાવે છે. ચેસ એક એવું અનોખું મંચ પૂરું પાડે છે જ્યાં શારીરિક મર્યાદાઓ કરતાં ક્ષમતાને વધુ મહત્વ મળી શકે છે. પોતાના સતત પ્રયાસો દ્વારા, દવેએ એ સાબિત કરવામાં મદદ કરી છે કે દ્રષ્ટિહીનતા એ મહત્વાકાંક્ષા કે સિદ્ધિ મેળવવાના માર્ગમાં અવરોધ ન બનવી જોઈએ.

૧૯૮૯માં 'બ્લાઈન્ડ પીપલ્સ એસોસિએશન' સાથેની શરૂઆતથી લઈને ૨૦૦૭થી દ્રષ્ટિહીન અને સર્વસમાવેશી ચેસ ક્ષેત્રે તેમના સતત કાર્ય સુધીની પરિતોષ દવેની સફર, સશક્તિકરણ અને સમાવેશિતા પ્રત્યેની દાયકાઓ લાંબી પ્રતિબદ્ધતાનું પ્રતીક છે. તેમના કાર્યે અનેક વિદ્યાર્થીઓના જીવનને સ્પર્શ્યું છે અને તેમને વર્ગખંડની સીમાઓથી પર એવી તકોથી પરિચિત કરવામાં મદદ કરી છે.

જેમ જેમ દ્રષ્ટિહીનો માટેની ચેસ રમતને વધુ માન્યતા મળી રહી છે, તેમ દવે જેવા માર્ગદર્શકો અને સંયોજકો એક એવી વ્યવસ્થા (ઈકોસિસ્ટમ) ઊભી કરવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી રહ્યા છે જે યુવા ખેલાડીઓને તેમની ક્ષમતા વિકસાવવાની તક આપે છે. તેમનું યોગદાન એ વાતનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે કે કેવી રીતે સતત માર્ગદર્શન, તક અને વ્યક્તિની ક્ષમતાઓમાં વિશ્વાસ જીવનમાં પરિવર્તન લાવી શકે છે-દરેક ચેસબોર્ડ સાથે.

વિનાશક પૂર માટે વળતરની માગ કરનારા નેપાળને ભારતનો જવાબ

નવી દિલ્હી, તા.૫

નેપાળમાં તાજેતરમાં આવેલા વિનાશક પૂરને કારણે ભારે તારાજી સર્જાઈ છે. આ કુદરતી આપદામાં અત્યાર સુધીમાં ૧૨૦૦થી વધુ લોકોના મોત થયા છે, જ્યારે હજારો લોકો હજુ પણ લાપતા છે. આ ગંભીર હોનારત બાદ નેપાળના વિદેશ મંત્રી શિશિર ખાનલે એક નિવેદન આપ્યું હતું, જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે નેપાળનું ગ્રીનહાઉસ ગેસ ઉત્સર્જન લગભગ શૂન્ય સમાન છે, તેમ છતાં દેશ વૈશ્વિક ક્લાઈમેટ ચેન્જની ભારે કિંમત ચૂકવી રહ્યો છે.શરૂઆતમાં નેપાળના વિદેશ મંત્રીએ વિશ્વમાં સૌથી વધુ ગ્રીનહાઉસ ગેસ ઉત્સર્જન કરતા ત્રણ દેશો—ચીન, અમેરિકા અને ભારત—પાસેથી આ નુકસાનની ઐતિહાસિક જવાબદારી લેવાની માંગ કરી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે આ દેશોએ નેપાળ જેવા નબળા દેશોને વળતર આપવું જોઈએ. આ કોઈ 'દાન' નથી પરંતુ તે દેશોની 'કાનૂની અને નૈતિક ફરજ' છે. જોકે, બાદમાં તેમણે આ અંગે સ્પષ્ટતા કરતા જણાવ્યું હતું કે નેપાળ સરકાર કે તેમણે ખાસ કરીને ભારત, ચીન કે અમેરિકા પાસે વળતર નથી માંગ્યું, પરંતુ તેમની આ અપીલ સમગ્ર વૈશ્વિક સમુદાયને ક્લાઈમેટ ચેન્જની અસર સમજીને લાંબા ગાળાના સહયોગ માટે હતી.નેપાળના આ નિવેદન પર ભારતના વિદેશ મંત્રાલયના પ્રવક્તા રણધીર જયસ્વાલે ભારતનું વલણ સ્પષ્ટ કર્યું છે.

લાઘવિકા : શીર્ષકઃ ડૉ.એશાની સફેદ લટ

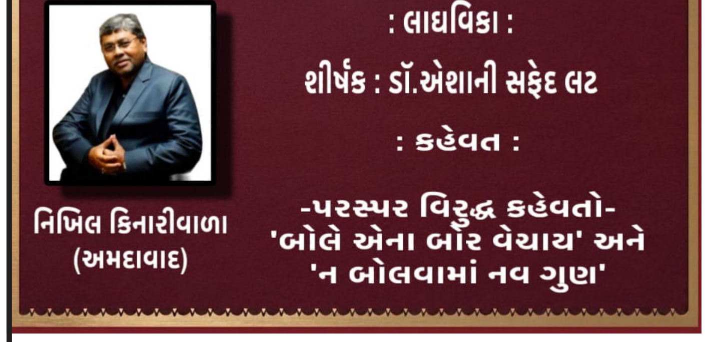

આજે ડૉ. એશાનું નામ અમદાવાદના પ્રતિષ્ઠિત ગાયનેકોલોજીસ્ટની યાદીમાં આવે છે. આ માટે એશાએ તનતોડ મહેનત કરીને કારકિર્દી બનાવી હતી. મેડિકલમાં સહાધ્યાયી ડોક્ટર રાજવીર એશાને ખૂબ પસંદ કરતો અને લગ્ન કરવા માંગતો હતો. રાજવીરની ઘણી સમજાવટ છતાં જિદ્દી એશાને લગ્નથી વધુ કારકિર્દીમાં રસ હતો. રાજવીર પોતાની કારકિર્દી માટે મુંબઈ ચાલ્યો ગયો. વર્ષો બાદ અમદાવાદમાં યોજાયેલી એક દાકતરી કોન્ફરન્સમાં અનાયાસે એશા અને રાજવીર બંને ઔપચારિક રીતે એકબીજાને મળ્યા. ખચકાટ સાથે એશાએ રાજવીરને પૂછ્યું 'તેં લગ્ન કરી લીધા હશે નહીં?' રાજવીર નિરુત્તર રહીને એશાની આંખોમાં અને તેના વાળમાંથી ડોકાતી સફેદ લટને જોઈ રહ્યો. ૩૫ વર્ષની ઉંમરે પહોંચેલી એશા આજે ખૂબ અસ્વસ્થ હતી. અરીસામાં પોતાનો ચહેરો અને વાળની સફેદ લટ નિહાળતી રહી.

એકલવાયું મન આજે વિચારોના વંટોળે ચડ્યું હતું. 'રાજવીરને લગ્ન માટે ના કહીને જીવનની કોઈ મોટી ભૂલ તો નહોતી કરીને!' રાજવીર અને આ પ્રશ્ન બંનેએ એશાને હચમચાવી મૂકી. પડે છે.

અહીં ચર્ચામાં લીધેલી પ્રચલિત એવી બે કહેવતો બોલવા ઉપર જ રચાયેલી છે પરંતુ બંને એકબીજાથી વિરુદ્ધ ભાવ દર્શાવે છે. બંને કહેવતો પોતપોતાની જગ્યાએ એકદમ યથાર્થ છે. આવી અન્ય કેટલીય કહેવતો ગુજરાતી ભાષાના રોજબરોજના પ્રયોગમાં આવે છે. ચોક્કસ અર્થઘટન સાથેની કહેવતો ખૂબ લોકપ્રિય છે.

નિખિલ કિનારીવાળા (અમદાવાદ)

Published and Owned by Pradip Raval and Printed by ILEVAN HASMUKHRAI THAKAR Printed at Jay Graphics & Printers, C/15, Vikram Chambers, Ashram Road, Ahmedabad – 380 009. and published from 2567,gozaria's pole.Halim's khadki,shahpur.Ahmedabad -380001 Editor -Pradip Raval

06-09-2026_35 0Jan Fariyad_New_P-1

જાહેર હિત રજૂઆત, કાનૂની નોટિસ અને તાત્કાલિક નિકાલ માટેનું આખરી અલ્ટીમેટમ

૧. માણનીય રાષ્ટ્રપતિશ્રી, રાષ્ટ્રપતિ ભવન, નવી દિલહી - ૧૧૦૦૦૪.

૨. આદરણીય વડાપ્રધાનશ્રી, વડાપ્રધાન કાર્યાલય **(PMO)**, સાઉથ બ્લોક, નવી દિલ્હી - ૧૧૦૦૧૧.

૩. માણનીય રાજ્યપાલશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર, ગુજરાત - ૩૮૨૦૨૦.

૪. માણનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી, મુખ્યમંત્રી કાર્યાલય **(CMO)**, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૧૦.

૫. માણનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિશ્રી **(CJI)**, સુપ્રિમ કોર્ટ ઓફ ઈન્ડિયા, તિલક માર્ગ, નવી દિલ્હી - ૧૧૦૨૦૧.

૬. માણનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિશ્રી, ગુજરાત હાઈકોર્ટ, સોલા, અમદાવાદ, ગુજરાત - ૩૮૦૦૬૦.

૭. મંત્રીશ્રી / સચિવશ્રી, ગુજરાત પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

૮. પ્રમુખશ્રી / કલેક્ટર અને ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટશ્રી, શ્રી આરાસુરી અંબાજી માતા દેવસ્થાન ટ્રસ્ટ, કલેક્ટર કચેરી, પાલનપુર, બનાસકાંઠા.

૯. સચિવશ્રી, ચેરિટી કમિશ્નર કચેરી / વિજિલન્સ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્ય.

વિષયઃ ૨૦૦૪ ના ગેરબંધારણીય ઠરાવને રદ્દ કરવા, 'સ્કીમ નંબર ૩૯' હેઠળ શૈક્ષણિક લાયકાતની કલમ ઉમેરી અંબાજી મંદિરમાં વારસાગત ઈજારાશાહી નાબૂદ કરવા, **SC, ST, OBC** અને તમામ વર્ગો માટે નવી પારદર્શક ભરતી યોજવા અને વારંવાર મોકલેલ અરજીઓનો જવાબ ન આપનાર અધિકારીઓ સામે કાયદાકીય કાર્યવાહી કરવા અંગે.

સંદર્ભઃ

(૧) અમો અરજદારો દ્વારા અગાઉ **RPAD** તથા ઓનલાઈન ડાક **(OD / Speed Post)** દ્વારા મોકલવામાં આવેલ તમામ અરજીઓ અને તેની અધિકૃત પહોંચ **(Delivery Receipts)**.

(૨) ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪, ૧૫, ૧૬, ૨૧, ૨૫ અને ૨૬.

(૩) ગુજરાત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ ની જોગવાઈઓ અને 'સ્કીમ (કલમ) નંબર ૩૯'.

(૪) ભારતીય ન્યાય સંહિતા **(BNS)**, ૨૦૨૩ ની કલમ ૧૯૮, ૨૦૧, ૩૧૬ અને ૩૧૮.

આદરણીય સાહેબશ્રીઓ,

આદ્ય શક્તિપીઠ શ્રી અંબાજી માતાજી મંદિર દેશ-વિદેશના કરોડો શ્રદ્ધાળુઓની આસ્થાનું જાહેર ધાર્મિક સ્થાન છે. મંદિરના વહીવટ, પૂજારી પ્રથા અને વહીવટી પારદર્શિતા અંગે સમગ્ર જીઝ, જી,ʼમ્ઝ સમાજના પ્રતિનિધિઓ, શ્રદ્ધાળુઓ અને સ્થાનિક નાગરિકો દ્વારા વારંવાર લેખિત રજૂઆતો કરવા છતાં, છેલ્લા ૩ વર્ષથી વહીવટી તંત્ર, કલેક્ટર કચેરી અને યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડ દ્વારા આ ગંભીર જાહેર હિતના મુદ્દા પર અન્યાયી અવગણના કરવામાં આવી રહી છે.

નીચે મુજબના કાનૂની, શૈક્ષણિક અને બંધારણીય મુદ્દાઓના આધારે આ તાત્કાલિક આખરી અરજી રજૂ કરવામાં આવે છેઃ

૧. ૨૦૦૪ ના ગેરબંધારણીય ઠરાવને રદ્દ કરવા અને ૨૦૦૪ ઠરાવ માં 'સ્કીમ (કલમ) ૩૯ ઉમેરવી જોઈએ. નંબર ૩૯' માં સ્કીમ(કલમ)ઉમેરવી જોઈએ. નંબર (કલમ) ૩૯ માં શૈક્ષણિક લાયકાત ઉમેરવી સુધારા અંગેઃ

● ૨૦૦૪ નો ઠરાવ ગેરબંધારણીયઃ ૧૪૦ કરોડની ભારતીય જનતા વચ્ચે માત્ર ૪ ચોક્કસ વ્યક્તિઓને માન્ય યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક ડિગ્રી (**BA, MA** કે પૌરોહિત્ય/સંસ્કૃત) વગર વારસાગત હક આપતો ૨૦૦૪ નો ઠરાવ તદ્દન ગેરબંધારણીય અને રદ્દબાતલ **(Null & Void)** કરવા યોગ્ય છે.

● નવી નીતિનો અસ્વીકારઃ સરકારશ્રી અને ગુજરાત પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડને નવી વાજબી યોજના બનાવવાની વારંવાર રજૂઆત કરવા છતાં તેનો અનાદર કરવામાં આવી રહ્યો છે.

● સ્કીમ નંબર ૩૯ માં શૈક્ષણિક લાયકાત ઉમેરવીઃ અમારી સ્પષ્ટ માંગણી છે કે ૨૦૦૪ નો ઠરાવ રદ્દ કરી, ' ૨૦૦૪ ઠરાવ માં સ્કીમ(કલમ) નંબર ૩૯' માં કાયદેસરનો ઉમેરવી કરીને માન્ય યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક લાયકાત/ડિગ્રી ધરાવતા તમામ સામાજિક વર્ગો (**SC, ST, OBC** સહિત) માટે ખુલ્લી ભરતીની નવી યોજના અમલમાં મૂકવામાં આવે.

૨. વહીવટી નિષ્ક્રિયતા અને કાનૂની પુરાવાઓ **(Evidences)**:

● **RPAD** અને ઓનલાઈન ડાક **(OD)** ના પુરાવાઃ અમો દ્વારા અગાઉ કલેક્ટર કચેરી તથા સંબંધિત વિભાગોને રજીસ્ટર્ડ પોષ્ટ **AD (RPAD)** તથા ઓનલાઈન ડાક **(OD / Speed Post)** થી આવેદનપત્રો મોકલેલ છે, જેની સત્તાવાર ડિલિવરી પહોંચ **(POD)** અમારી પાસે ઉપલબ્ધ છે.

● ડિજિટલ વીડિયો અને **CCTV** પુરાવાઃ પોસ્ટ ઓફિસમાંથી અરજીઓ મોકલતી વખતના વિડિયો રેકોર્ડિંગ્સ, સમય-તારીખ સાથેના પુરાવાઓ ગૂગલ ડ્રાઈવ **(Google Drive)** સ્વરૂપે સુરક્ષિત છે. જરૂર જણાયે કલેક્ટર કચેરી અને પોસ્ટ ઓફિસના **CCTV** ફૂટેજ તથા આવક-જાવક રજિસ્ટર મંગાવવા માટે માનનીય હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાદ માંગવામાં આવશે.

● **BNS** કલમ ૧૯૮ અને ૨૦૧ નો ભંગઃ કાયદેસર મોકલેલ અરજીઓનો જવાબ ન આપવો કે તેને દબાવી રાખવી એ જાહેર સેવક દ્વારા કરવામાં આવતી કાયદાની અવજ્ઞા અને ગંભીર વહીવટી ગુનો છે.

૧૮ વર્ષથી દીક્ષિત અને ઉચ્ચ શિક્ષિત ઉમેદવારોની અવગણનાઃ

● ઉચ્ચ શૈક્ષણિક લાયકાતઃ અરજદાર/નાના ભાઈઓ માન્ય યુનિવર્સિટીમાંથી **BA** (વેદ - ૬૦%+), **MA** (વેદ - ૬૦%+), ટેમ્પલ મેનેજમેન્ટ, કર્મકાંડ, જ્યોતિષ અને યોગમાં ડિપ્લોમા (૬૦%+), ધરાવે છે. તેમજ સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીમાંથી સંસ્કૃત સંભાષણની ૬ પરીક્ષાઓ ૭૦%+ ગુણ સાથે ઉત્તીર્ણ કરેલ છે.

● ૧૮ વર્ષથી દીક્ષિતઃ તેઓ છેલ્લા ૧૮ વર્ષથી શાસ્ત્રોક્ત રીતે દીક્ષિત અને તાલીમબદ્ધ હોવા છતાં અને ઉચ્ચ શૈક્ષણિક ડિગ્રીઓ ધરાવતા હોવા છતાં, વહીવટી તંત્ર દ્વારા છેલ્લા ૩ વર્ષથી તેમને યોજનાપૂર્વક બાકાત રાખીને વગર ડિગ્રીના મોટા ભાઈઓને એકહથ્થુ હક આપવામાં આવ્યો છે.

૩. **SC, ST, OBC** સમાજ માટે સમાન અધિકાર અને ગુપ્ત પૂજા/દીક્ષાઃ

● અનુચ્છેદ ૧૪, ૧૫ અને ૧૬ નો ભંગઃ જાહેર ટ્રસ્ટ હેઠળના મંદિરમાં માત્ર એક પરિવારનો વારસાગત દાવો ચલાવવો એ બંધારણ દ્વારા મળેલા સમાનતા અને જાહેર રોજગારમાં સમાન તકના અધિકારનું ખુલ્લું ઉલ્લંઘન છે.

● ગુપ્ત પૂજા અને દીક્ષા જ્ઞાનની તૈયારીઃ ભારતીય બંધારણમાં દ્રઢ વિશ્વાસ ધરાવતા અને કોઈ પણ જાતિગત કે જ્ઞાતિગત ભેદભાવ ન રાખનારા વારસાગત અનુભવ લાયક વિદ્વાનો/નાના ભાઈઓ, ૧૮ વર્ષથી દીક્ષિત/તાલીમબદ્ધ થયેલા ભાઈઓ દ્વારા **SC, ST, OBC** સહિત તમામ સામાજિક વર્ગોના વિદ્વાન અને શિક્ષિત યુવાનોને શાસ્ત્રોક્ત ગુપ્ત પૂજા, મંત્રાવલી અને દીક્ષાનું જ્ઞાન આપવા સંપૂર્ણ તૈયાર છે.

● ગુપ્ત પૂજા અને દીક્ષા જ્ઞાનની તૈયારીઃ ભારતીય બંધારણમાં દ્રઢ વિશ્વાસ ધરાવતા અને કોઈ પણ જાતિગત ભેદભાવ ન રાખનારા લાયક વિદ્વાનો, **SC, ST, OBC** સહિત તમામ સામાજિક વર્ગોના વિદ્વાન અને શિક્ષિત યુવાનોને શાસ્ત્રોક્ત ગુપ્ત પૂજા, મંત્રાવલી અને દીક્ષાનું જ્ઞાન આપવા સંપૂર્ણ તૈયાર છે.

● ડિગ્રી અને અનુભવને સરખું મહત્વઃ પૂજારી પદ માટે કેવળ જન્મ કે વય માપદંડ ના હોવો જોઈએ. પૂજા-સેવામાં શૈક્ષણિક ડિગ્રી અને વારસાગત અનુભવ -આ બંને બાબતોને સમકક્ષ મહત્વ આપવું જોઈએ.

મુખ્ય માગણીઓ **(Demands fro Immediate Action):**

૧. ૨૦૦૪ નો ગેરબંધારણીય ઠરાવ ત્વરિત રદ્દ કરી, 'સ્કીમ(કલમ) નંબર ૩૯' હેઠળ માન્ય યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક લાયકાત/ડિગ્રી ફરજિયાત બનાવતી નવી નીતિ અમલમાં લાવવી.

૨. **SC, ST, OBC** અને તમામ સામાજિક વર્ગોના શિક્ષિત વિદ્વાનો માટે ગર્ભગૃહની પૂજા-સેવા માટે જાહેર વિજ્ઞાપન બહાર પાડી ખુલ્લી સ્પર્ધાત્મક ભરતી યોજવી.

૩. અમો દ્વારા અગાઉ મોકલેલ **RPAD** અને **OD** અરજીઓ પર તાત્કાલિક ચર્ચા હાથ ધરીને આ નોટિસ મળ્યાના ૭ દિવસમાં સત્તાવાર લિખિત નિકાલ કરવો.

૪. છેલ્લા ૩ વર્ષથી રજૂઆતોનો નિકાલ ન કરનાર અને અરજીઓ દબાવી રાખનાર જવાબદાર અધિકારીઓ સામે **BNS** ની કલમો હેઠળ વહીવટી તપાસ હાથ ધરવી.

૧. વારસાગત હક્કો **(Hereditary Rights)** નાબૂદ કરવા અંગેના કેસો

રાજ્ય કે સરકાર સંચાલિત મંદિરોમાં પૂજારી, અર્ચક કે સેવકની નિમણૂક વારસાગત રીતે (બાપ-દાદાના હક્કથી) થઈ

શકે નહીં અને તે લાયકાત મુજબ જ થવી જોઈએ, તે અંગેના મુખ્ય ચુકાદાઓઃ

૧. સેસુમલ વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(Seshammal v. State of Tamil Nadu - 1972 Supreme Court)**

ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે ઠેરવ્યું કે મંદિરોમાં પૂજારી કે અર્ચકની નિમણૂક કરવી એ બિન-ધાર્મિક **(Secular)** પ્રક્રિયા છે. વારસાગત હક્ક **(Hereditary Appointment)** બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૫ અને ૧૬ (સમાનતાનો અધિકાર) નો ભંગ કરે છે. તેથી લાયકાત ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિને નિમણૂક આપી શકાય.

૨. એ. એસ. નારાયણ દીક્ષિતુલુ વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(A.S. Narayana Deekshitulu v. State of A.P. - 1996 Supreme Court)**

ચુકાદોઃ તિરુપતિ અને આંધ્રપ્રદેશના અન્ય મંદિરો માટે આ ઐતિહાસિક ચુકાદો હતો. કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે પૂજારીનો વારસાગત હક્ક નાબૂદ કરવાનો સરકારનો કાયદો બંધારણીય રીતે માન્ય છે. પૂજારીની નિમણૂક યોગ્ય લાયકાત, ડિગ્રી અને ધાર્મિક જ્ઞાનના આધારે જ થવી જોઈએ.

૩. કે. આદિથયન વિ. તિરુવિતમકોર દેવસ્વોમ બોર્ડ **(K. Adithayan v. Travancroe Devaswom Board - 2002 Supreme Court)**

ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે બહુ જ સ્પષ્ટ આદેશ આપ્યો કે માત્ર જન્મ કે જાતિના આધારે પૂજારી બની શકાય નહીં. જો કોઈ ગેર-બ્રાહ્મણ વ્યક્તિએ પણ યોગ્ય વેદ-શાસ્ત્રો અને શાગમનું જ્ઞાન કે ડિગ્રી મેળવી હોય, તો તેને પૂજારી તરીકે નિમણૂક મેળવવાનો પૂરો અધિકાર છે.

૪. એન. આદિથયન વિ. તમિલનાડુ રાજ્ય **(N. Adithayan Cases)**

ચુકાદોઃ તમિલનાડુ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે સરકારી નિયંત્રણ હેઠળના મંદિરોમાં આગમ શાસ્ત્રની તાલીમ કે ડિગ્રી ધરાવનાર કોઈપણ લાયક વ્યક્તિ પૂજારી બની શકે છે.

૨. સરકારી/જાહેર નોકરીઓમાં લાયકાત અને સમાનતા અંગેના કેસો **(Article 14 & 16)**

જાહેર નોકરીઓમાં વારસાગત નિમણૂક નાબૂદ કરવા અને માત્ર શૈક્ષણિક/તકનીકી લાયકાતને આધારે ભરતી કરવા માટેના ચુકાદાઓઃ

૫. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા વિ. પ્યારા સિંઘ **(State of Haryana v. Piara Singh - 1992 SC)**

ચુકાદોઃ જાહેર નોકરીઓમાં ભરતી બંધારણીય નિયમો અને લાયકાત મુજબ જ થવી જોઈએ.

૬. ઉમાદેવી કેસ **(State of Karnataka v. Umadevi - 2006 Supreme Court)**

ચુકાદોઃ યોગ્ય ભરતી પ્રક્રિયા, જાહેરાત અને લાયકાત વગર પાછલા બારણેથી કે વારસાગત રીતે કરવામાં આવેલી નિમણૂકો ગેરબંધારણીય છે.

૭. ઈન્દિરા સાહની વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા **(Indra Sawhney v. Union of India - 1992 SC)**

ચુકાદોઃ જાહેર રોજગારીમાં સમાન તક અને લાયકાતના આધારને સમર્થન આપતો સુપ્રીમ કોર્ટનો ઐતિહાસિક ચુકાદો.

મંદિર પૂજારીઓ અને વારસાગત હક્કો અંગેના ૬૦ કાનૂની કેસો

૧. બિશંભર નાથ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. **(Bishambhar Nath v. State of U.P. - 1966 SC)**

ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે ઠેરવ્યું કે ધાર્મિક મિલકતો કે મંદિરોના વહીવટમાં વારસાગત હક્કો એ સંપૂર્ણ કે અખંડ અધિકાર નથી; કાયદા દ્વારા તેમાં લાયકાત અને નિયમો લાવવા બંધારણીય છે.

૨. ભૂરી નાથ વિ. સ્ટેટ ઓફ જમ્મુ અને કાશ્મીર **(Bhoroi Nath v. State of J&K - 1997 SC)**

ચુકાદોઃ વૈષ્ણોદેવી મંદિર બોર્ડ એક્ટ હેઠળ વારસાગત 'બારોદારી' (પૂજારીઓનો ચઢાવો અને હક્ક) નાબૂદીને યોગ્ય ઠેરવી. કોર્ટે કહ્યું કે મંદિરનો વહીવટ અને પૂજારીઓની નિમણૂક કાયદા મુજબ થશે.

૩. શ્રી જગન્નાથ પુરી મંદિર કેસ **(Sri Jagannath Temple Puri Case / State of Orissa v. Ram Chandra - 1964 SC)**

ચુકાદોઃ જગન્નાથ પુરી મંદિરના 'સેવાયતો' (પૂજારીઓ) ના વારસાગત હક્કો અને ભેટ-સોગાદ પરના એકાધિકારને અંકુશમાં લઈને યોગ્ય વહીવટી લાયકાતના નિયમો મંજૂર કર્યા.

૪. એન. વી. રાજગોપાલ વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(N.V. Rajagopal v. State of A.P. - 2006 SC)**

ચુકાદોઃ અદાલતે પુનઃઉચ્ચાર કર્યો કે ધાર્મિક સંસ્થાઓમાં વહીવટી કે અર્ચક તરીકેના વારસાગત સ્થાનો નાબૂદ કરવાનો કાયદાકીય અધિકાર સરકાર પાસે છે.

૫. ઈ. આઈ. એસ. નામ્બુદિરી વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ **(E.I.S. Nambudiri v. State of Kerala - Kerala HC)**

ચુકાદોઃ કેરળ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે શાંતિકારન (પૂજારી) ની નિમણૂકમાં ચોક્કસ વૈદિક તાલીમ અને સર્ટિફિકેટ મહત્વનું છે, ચોક્કસ પરિવારોનો વારસાગત હક્ક નહીં.

૬. પી. રઘુનાથરાવ વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(P. Raghunatharao v. State of A.P. - AP High Court)**

ચુકાદોઃ આંધ્રપ્રદેશ હાઈકોર્ટે મીરાસી (વારસાગત પૂજારી) નાબૂદી એક્ટને સમર્થન આપીને લાયકાત ધરાવતા પૂજારીઓની ભરતીને માન્ય રાખી.

૭. મહંત રામ કિશન દાસ વિ. સ્ટેટ ઓફ પંજાબ **(Mahant Ram Kishan Das v. State of Punjab - 1981 SC)**

ચુકાદોઃ ધાર્મિક ટ્રસ્ટોમાં મહંત કે પૂજારી પદ માટે લાયકાત અને યોગ્ય વર્તણૂકની શરતો મૂકવી એ બંધારણની કલમ ૨૬ નો ભંગ નથી.

૮. શ્રી રમનાથસ્વામી મંદિર કેસ **(Sri Ramanathaswamy Temple v. State of Tamil Nadu - Madras HC)**

ચુકાદોઃ રામેશ્વરમના પ્રસિદ્ધ મંદિરમાં અર્ચકોની ભરતી માટે નિષ્ણાતો દ્વારા લેવાતી પરીક્ષા અને ડિગ્રી/તાલીમ પ્રમાણપત્રને ફરજિયાત ગણાવ્યું.

૯. તિરુમલા તિરુપતિ દેવસ્થાનમ **(TTD)** વિ. કે. રામચંદ્ર રેડ્ડી **(TTD v. K. Ramachandra Reddy - AP HC)**

ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે_હ મંદિર બોર્ડમાં કોઈપણ પદ માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા નક્કી કરાયેલી શૈક્ષણિક/ધાર્મિક લાયકાતો જ માન્ય રહેશે.

૧૦. ગુરુ વાયુર દેવસ્વોમ મંડળ વિ. સી. કે. રાજન **(Guruvayoro Devaswom Managing Committee v. C.K. Rajan - 2003 SC)**

ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે ગુરુવાયુર મંદિરના વહીવટ અને ભક્તોના હિતમાં લાયકાત વગરની કે અનિયમિત પૂજારી નિમણૂકો પર અંકુશ મૂક્યો.

૧૧. મહંત તિલકયત ગોવિંદલાલજી વિ. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન **(Tilkayat Govindlalji v. State of Rajasthan - 1963 SC)**

ચુકાદોઃ નાથદ્વારા શ્રીનાથજી મંદિર અંગેનો ઐતિહાસિક કેસ. કોર્ટે ઠેરવ્યું કે ધાર્મિક મિલકતોનો વહીવટ અને કર્મચારીઓની લાયકાત નક્કી કરવી એ સેક્યુલર (લૌકિક) બાબત છે.

૧૨. કે. એસ. પ્રવર્તક સામાજમ વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ **(K.S. P. Samajam v. State of Kerala - Kerala HC)**

ચુકાદોઃ દેવસ્વોમ બોર્ડ હેઠળના મંદિરોમાં લાયક ગેર-બ્રાહ્મણ પૂજારીઓની ભરતી સામે આપેલી અરજી ફગાવી દેવાઈ અને લાયકાતને જ પ્રાધાન્ય અપાયું.

૧૩. વી. કે. બેલેન્દ્રન વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(V.K. Bhelendran v. State of T.N. - Madras HC)**

ચુકાદોઃ અદાલતે ઠેરવ્યું કે આગમ પાઠશાળામાંથી ડિગ્રી કે સર્ટિફિકેટ મેળવનાર દરેક ધર્મના હિન્દુ ઉમેદવાર પૂજારીની ભરતી માટે પાત્ર છે.

૧૪. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ વિ. અહબિલ મુત્ત **(State of Tamil Nadu v. Ahobila Mutt - Madras HC)**

ચુકાદોઃ રાજ્ય સરકાર મંદિરના આંતરિક ધાર્મિક રીતિ-રિવાજો બદલી શકતી નથી, પરંતુ પૂજારીઓની યોગ્યતા, વયમર્યાદા અને લાયકાતના નિયમો બનાવી શકે છે.

૧૫. એમ. પૌલરાઈ વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(M. Paulrai v. State of Tamil Nadu - Madras HC 2021)**

ચુકાદોઃ મદ્રાસ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે સરકારી સંચાલિત મંદિરોમાં યોગ્ય તાલીમ મેળવેલ કોઈપણ વ્યક્તિ પૂજારી બની શકે છે અને વારસાગત દાવો ચાલશે નહીં.

● સાંભમૂર્તિ શાસ્ત્રી વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(Sambamurthy Shastri v. State of A.P. - 1979 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે ઠેરવ્યું કે અર્ચકના પદ પરથી વારસાગત અધિકાર નાબૂદ કરવો એ બંધારણની કલમ ૨૫ (ધાર્મિક સ્વતંત્રતા) નો ભંગ નથી.

● બીરા કિશોરે દેવ વિ. સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા **(Birakishroe Deb v. State of Orissa - 1964 SC)**

● ચુકાદોઃ જગન્નાથ પુરી મંદિરના રાજા અને સેવકોના સેવા-હક્કો અંગે કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે સરકારી કાયદા દ્વારા વહીવટી અને સેવાકીય હક્કોનું નિયમન થઈ શકે છે.

● સુબ્રમણ્યમ સ્વામી વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(Subramanian Swamy v. State of Tamil Nadu - 2014 SC)**

● ચુકાદોઃ ચિદમ્બરમ નટરાજ મંદિરમાં પોડુ દીક્ષિતારોના વહીવટ અંગેનો કેસ. કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે સરકાર અનિશ્ચિત મુદત માટે મંદિરનો વહીવટ હાથમાં લઈ શકે નહીં, પણ પૂજારીઓની યોગ્યતા અને કાયદાકીય નિયમન જરૂરી છે.

● મહંત મોતી દાસ વિ. એસ. પી. સાહી **(Mahant Moti Das v. S.P. Sahi - 1959 SC)**

● ચુકાદોઃ ધાર્મિક ટ્રસ્ટો અને મઠોના વહીવટકર્તાઓ પર કાયદાકીય નિયંત્રણો અને તેમની લાયકાતો નક્કી કરવી બંધારણીય રીતે માન્ય છે.

● એ. એસ. સુબ્રમણ્ય આય્યર વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(A.S. Subramanya Aiyar v. State of T.N. - Madras HC)**

● ચુકાદોઃ મદ્રાસ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે મંદિર દ્વારા સંચાલિત પાઠશાળા કે સક્ષમ સંસ્થામાંથી મેળવેલ સર્ટિફિકેટ જ અર્ચક તરીકે ભરતી માટે પ્રાથમિક લાયકાત ગણાશે.

● કે. વસુદેવન વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ **(K. Vasudevan v. State of Kerala - Kerala HC)**

● ચુકાદોઃ કેરળ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે દેવસ્વોમ બોર્ડ હેઠળના મંદિરોમાં લાયક ઉમેદવારોની ભરતી માટે જાહેર જાહેરાત બહાર પાડવી ફરજિયાત છે, વારસાગત નિમણૂકો ગેરકાયદેસર છે.

● કે. એસ. રામસ્વામી વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(K.S. Ramaswamy v. State of T.N. - Madras HC)**

● ચુકાદોઃ અદાલતે સ્પષ્ટ કર્યું કે પૂજારી બનવા માટે આગમ શાસ્ત્રનું જ્ઞાન અને યોગ્ય વયમર્યાદા/લાયકાત જ આધાર રહેશે, કુળ કે વંશાવળી નહીં.

● સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ વિ. કે. રામચંદ્ર રાવ **(State of A.P. v. K. Ramachandra Rao - AP HC)**

● ચુકાદોઃ એન્ડોવમેન્ટ એક્ટ હેઠળ વારસાગત પૂજારીઓને અપાતા પદો અને ભથ્થાં નાબૂદ કરવાના નિર્ણયને હાઈકોર્ટે યોગ્ય ઠેરવ્યો.

● નરેન્દ્ર પ્રસાદજી વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત **(Narendra Prasadji v. State of Gujarat - 1975 SC)**

● ચુકાદોઃ સ્વામિનારાયણ મંદિર ટ્રસ્ટ કેસ. સુપ્રીમ કોર્ટે ઠેરવ્યું કે ધાર્મિક મિલકત કે વહીવટનું નિયમન કરવાનો સાર્વભૌમ અધિકાર રાજ્ય સરકાર પાસે છે.

● એમ. બી. રામચંદ્ર વિ. સ્ટેટ ઓફ કર્ણાટક **(M.B. Ramachandra v. State of Karnataka - Karnataka HC)**

● ચુકાદોઃ કર્ણાટક હાઈકોર્ટે 'મુજરાઈ' (મંદિર) કાયદા હેઠળ પૂજારીઓની લાયકાત અને કસોટી લેવાના સરકારના નિર્ણયને બંધારણીય ગણાવ્યો.

● મહંત નારાયણ દાસજી વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(Mahant Narayana Dasji v. State of A.P. - 1975 SC)**

● ચુકાદોઃ ધાર્મિક સંસ્થાઓના આવક-ખર્ચ અને કર્મચારીઓની નિમણૂક અંગે ઓડિટ અને નિયમો લાદવા તે કાયદેસર છે.

● પી. વી. રામપ્રકાશ વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(P.V. Ramprakash v. State of T.N. - Madras HC 2022)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે સરકારી મંદિરોમાં અર્ચક તાલીમ શાળામાંથી પાસ થયેલા તમામ વર્ગના ઉમેદવારોની નિમણૂક કાનૂની રીતે યોગ્ય છે.

● સી. આર. નીલકંતન વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ **(C.R. Neelakandan v. State of Kerala - Kerala HC)**

● ચુકાદોઃ કેરળના મંદિરોમાં પૂજારીઓની ભરતીમાં બોર્ડ દ્વારા નક્કી કરાયેલી શૈક્ષણિક લાયકાત અને શારીરિક સ્વાસ્થ્યના નિયમોને યોગ્ય ઠેરવાયા.

● રાજા ધનરાજગીરજી વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(Raja Dhanrajgirji v. State of A.P. - AP HC)**

● ચુકાદોઃ ખાનગી કે વારસાગત ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા પૂજારીઓની થતી અનિયમિત નિમણૂકો અટકાવીને સરકારી બોર્ડ હેઠળ પરીક્ષા દ્વારા જ ભરતી કરવાનો હુકમ કરાયો.

● જી. સુબ્રમણ્યમ વિ. એન્ડોવમેન્ટ કમિશનર **(G. Subramaniam v. Commissioner, Endowments - AP HC)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે યોગ્ય શૈક્ષણિક/ધાર્મિક ડિગ્રી વગર માત્ર પિતા પૂજારી હતા તે આધારે પુત્રને પૂજારીની નોકરી મેળવવાનો કોઈ કાયદેસર હક્ક નથી.

● સ્ટેટ ઓફ મધ્યપ્રદેશ વિ. પૂજારી ઉત્થાન સમિતિ **(2021 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે મંદિરની જમીનના માલિક 'ભગવાન/મૂર્તિ' **(Deity)** પોતે જ છે. પૂજારી માત્ર સંભાળ રાખનાર **(Manager/Sebait)** છે. પૂજારી મંદિરની જમીન પર વારસાગત કે માલિકી હક્ક દાવો કરી શકે નહીં.

● ઓગપ્પા (મૃત્યુ પામનાર) વિ. સાહેબગૌડા **(Ogeppa v. Sahebgouda - 2026 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે અમોગસિદ્ધ મંદિરના સદીઓ જૂના વિવાદમાં ચુકાદો આપતા ઠેરવ્યું કે પૂજારી હક્ક અંગેનો દાવો માત્ર જૂના હુકમો કે કાગળોથી નહીં, પરંતુ સંતત વહીવટ, મહેસૂલી પુરાવા અને વાસ્તવિક પબ્લિક ટ્રસ્ટ કાયદા હેઠળ જ નક્કી થાય છે.

● ગાઝુલા દશરથ રામ રાવ વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(Gazula Dasaratha Rama Rao v. State of A.P. - 1961 SC)**

● ચુકાદોઃ ભારતના બંધારણની કલમ ૧૬(૨) નો સંદર્ભ આપીને સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે જાતિ કે વંશાવળીના આધારે વારસાગત જાહેર હોદ્દાઓ કે ધાર્મિક સેવા હક્કો અનામત રાખી શકાય નહીં.

● કે. સેષાદ્રી આયંગર વિ. રંગ ભટ્ટર **(K. Seshadri Aiyangar v. Ranga Bhattar - Madras HC)**

● ચુકાદોઃ અદાલતે ઠેરવ્યું કે પૂજારી (અર્ચક) ભલે વારસાગત સેવા આપતો હોય, પણ કાયદાકીય રીતે તે મંદિરના ટ્રસ્ટ કે વહીવટકર્તાનો એક 'સેવક/કર્મચારી' જ ગણાય છે.

● કાળી કૃષ્ણ રોય વિ. મખન લાલ મુખરજી **(Kali Krishan Ray v. Makhan Lal Mookerjee - Calcutta HC)**

● ચુકાદોઃ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે ધાર્મિક પૂજા કરવાનો વારસાગત અધિકાર એ કોઈ શાશ્વત કે કાયમી નિહિત અધિકાર **(Vested Right)** નથી.

● પીઠૈયા ગુરુક્કલ વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(Pitchaiah Gurukkal v. State of Tamil Nadu - Madras HC 2024)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે પુનઃ સ્પષ્ટ કર્યું કે **HR&CE** એક્ટ હેઠળ વારસાગત પૂજારીઓની પ્રથા કાયદાથી નાબૂદ થઈ ચૂકી છે અને નવી નિમણૂકો સરકારી નિયમો અને શૈક્ષણિક યોગ્યતા મુજબ જ થશે.

● શ્રી વેંકટરામણ દેવરુ વિ. સ્ટેટ ઓફ મૈસુર **(Sri Venkataramana Devaru v. State of Mysroe - 1958 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે આગમ શાસ્ત્રો અને ધાર્મિક વિધિઓનું મહત્વ સ્વીકાર્યું પરંતુ સ્પષ્ટ કર્યું કે મંદિર પ્રવેશ અને પૂજારીઓની લાયકાત અંગે કાયદા દ્વારા સુધારા કરી શકાય છે.

● કમિશનર, **HR&E** મિક્સ વિ. શિરૂર મઠ **(Shirur Mutt Case - 1954 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટની બંધારણીય બેંચે ધાર્મિક સ્વતંત્રતા (કલમ ૨૫ અને ૨૬) ના મુખ્ય સિદ્ધાંતો ઘડ્યા. મઠ કે મંદિરનો લૌકિક **(Secular)** વહીવટ સરકાર નિયંત્રિત કરી શકે છે.

● દુર્ગા કમિટી, અજમેર વિ. સૈયદ હુસૈન અલી **(Durgah Committee Ajmer v. Syed Hussain Ali - 1962 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે ઠેરવ્યું કે માત્ર સદીઓથી ચાલતી આવતી પ્રથા જો તે બિન-જરૂરી કે લૌકિક હોય, તો તેને ધાર્મિક સ્વતંત્રતા હેઠળ રક્ષણ મળતું નથી અને સરકાર તેને નાબૂદ કરી શકે છે.

● સરદાર સૈયદના તાહર સૈફુદીન સાહેબ વિ. સ્ટેટ ઓફ બોમ્બે **(1962 SC)**

● ચુકાદોઃ ધાર્મિક વડાઓના અધિકારો અને કાયદાકીય સુધારાઓ વચ્ચેનો સીમાચિહ્નરૂપ કેસ, જેમાં ધાર્મિક સંસ્થાઓમાં સુધારા કરવાની રાજ્ય સરકારની સત્તાઓ મર્યાદિત શરતો સાથે માન્ય રખાઈ.

● બી. એસ. કેશવ આયંગર વિ. કમિશનર **(B.S. Keshava Iyengar v. Commissioner - Karnataka HC)**

● ચુકાદોઃ કર્ણાટક હાઈકોર્ટે હિન્દુ ધાર્મિક સંસ્થા કાયદા હેઠળ સ્પષ્ટ કર્યું કે માત્ર વારસાગત હોવાના નાતે નિમણૂક માંગી શકાય નહીં, શૈક્ષણિક અને ધાર્મિક તાલીમનું પ્રમાણપત્ર હોવું અનિવાર્ય છે.

● યુ. વિશ્વેશ્વર હેગડે વિ. પ્રિન્સિપલ સેક્રેટરી **(U. Vishweshwara Hegde v. Principal Secretary - Karnataka HC 2023)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે સરકારી સંચાલિત મંદિરોમાં અર્ચકની ભરતી એક્ટના કાયદાકીય નિયમો હેઠળ જ થશે અને જૂની વંશાવળીના દાવા રદબાતલ ગણાશે.

● મોહન લાલજી વિ. ગોવર્ધન લાલજી મહારાજ **(Mohan Lalji v. Grodhan Lalji Maharaj - Privy Council)**

● ચુકાદોઃ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો કે ચોક્કસ મંદિરના સંપ્રદાય અને આગમ શાસ્ત્રની લાયકાત વગર માત્ર વંશના આધારે પૂજારી પદ પર દાવો કરી શકાય નહીં.

● પોજાર ગુરુરાજચાર્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(Poojar Gururajachar v. State of A.P. - AP HC)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે એન્ડોવમેન્ટ એક્ટની કલમ ૩૪ ની કાયદેસરતાને સમર્થન આપ્યું, જેણે મઠો અને મંદિરોમાંથી અર્ચકોના વારસાગત હક્કો નાબૂદ કર્યા હતા.

● નાનાભાઈ નરોત્તમદાસ વિ. ત્રિમ્બક બળવંત **(Nanabhai Narotamdas v. Trimbak Balwant - Bombay HC)**

● ચુકાદોઃ બોમ્બે હાઈકોર્ટનો જૂનો ઐતિહાસિક ચુકાદો જેમાં ઠેરવાયું હતું કે ધાર્મિક પૂજા કરવાના હક્કો એ વંશપરંપરાગત માલિકીની મિલકત નથી અને ટ્રસ્ટ તેને બદલી કે નિયંત્રિત કરી શકે છે.

ટી.વી. મહાલિંગમ વિ. એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર **(T.V. Mahalinga Iyer v. Executive Officer - 1985 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે લાંબા સમયથી પરિવાર પૂજા કરતો હોય માત્ર તે આધારે ખાનગી કે વારસાગત અધિકાર સાબિત થતો નથી; મંદિર જાહેર **(Public Temple)** હોય તો કાયદાકીય નિયમન જ લાગુ પડશે.

૨. ગણપતરાવ ભોંસલે વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર **(Ganpatrao v. State of Maharashtra - Bombay HC)**

● ચુકાદોઃ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો કે ઈનામી કે ધાર્મિક જમીનો પર પૂજારીઓનો વંશપરંપરાગત કબ્જો એ માલિકી હક્ક બનતો નથી અને સરકાર જાહેર હિતમાં તેને નિયંત્રિત કરી શકે છે.

૩. કિશનરામ વિ. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન **(Kishan Ram v. State of Rajasthan - Rajasthan HC)**

● ચુકાદોઃ રાજસ્થાન હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે જાહેર મંદિરમાં ચઢાવો **(Bhet/Offerings)** ઉઘરાવવાનો વારસાગત ઈજારો ચાલશે નહીં; ચઢાવો મંદિરના ટ્રસ્ટ/બોર્ડનો જ ગણાય.

૪. વી. એસ. થીયાગરાજા મુદલિયાર વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(V.S. Thiagaraja Mudaliar v. State of T.N. - 1976 SC)**

● ચુકાદોઃ ધાર્મિક ટ્રસ્ટોના મિલકત વહીવટ પર સરકારી ટ્રસ્ટી અથવા એન્ડોવમેન્ટ બોર્ડની નિમણૂક બંધારણીય રીતે માન્ય રાખવામાં આવી.

૫. શ્રી આદિ વિશ્વેશ્વર કાશી વિશ્વનાથ મંદિર વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. **(Sri Adi Visheshwara Kashi Vishwanath Temple v. State of U.P. - 1997 SC)**

● ચુકાદોઃ કાશી વિશ્વનાથ મંદિર એક્ટ અંગેનો સિદ્ધાંતરૂપ ચુકાદો. કોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે મંદિરનો વહીવટ અને પૂજારી/મહંતોની સેવા શરતો નક્કી કરવી એ સેક્યુલર (લૌકિક) પ્રક્રિયા છે જે કાયદા દ્વારા નિયંત્રિત થઈ શકે.

૬. અરુણાચલમ પિલઈ વિ. કમિશનર, **HR&CE (Arunachalam Pillai v. Commissioner - Madras HC)**

● ચુકાદોઃ મદ્રાસ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે જો પૂજારી કે અર્ચક મંદિરની વિધિઓ અને યોગ્ય શિસ્તનું પાલન ન કરે, તો વારસાગત પદ હોવા છતાં તેને ટ્રસ્ટ દ્વારા દૂર કરી શકાય છે.

૭. કે. વીએચ. ભટ્ટર વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ **(K.V.H. Bhattar v. State of A.P. - AP HC)**

● ચુકાદોઃ આંધ્રપ્રદેશ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે આગમ પાઠશાળા કે સક્ષમ બોર્ડની યોગ્ય લાયકાત વિના માત્ર વંશાવળીના આધારે અર્ચક તરીકે હોદ્દો મેળવી શકાય નહીં.

૮. બાબુચંદ વિ. સ્ટેટ ઓફ મધ્યપ્રદેશ **(Babuchand v. State of M.P. - M.P. High Court)**

● ચુકાદોઃ મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે ઓકાફ/ધાર્મિક મંદિરોમાં પૂજારી એ માત્ર પૂજા કરવા માટે નિયુક્ત વ્યક્તિ છે, મંદિરની મિલકતનો માલિક કે કાયમી પટ્ટાધારક નથી.

૯. રામ જાનકી સુંદર ગોપાલજી મહારાજ વિ. સ્ટેટ ઓફ બિહાર **(Ram Jankijee Deities v. State of Bihar - 1999 SC)**

● ચુકાદોઃ સુપ્રીમ કોર્ટે પુનઃનિર્ધારિત કર્યું કે કાયદાની નજરમાં 'મૂર્તિ' **(Deity)** પોતે એક સગીર વ્યક્તિ **(Minro/Juristic Person)** છે અને પૂજારી માત્ર તેનો પ્રતિનિધિ છે.

૧૦. રામાચંદ્ર ભટ વિ. દેવસ્વોમ કમિશનર **(Ramachandra Bhat v. Devaswom Commissioner - Kerala HC)**

● ચુકાદોઃ કેરળ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે મંદિરોના પૂજારીઓની નિવૃત્તિ વય **(Retirement Age)** અને લાયકાતના શિસ્તબદ્ધ નિયમો ઘડવાનો અધિકાર દેવસ્વોમ બોર્ડ પાસે છે.

૧૧. પી. રંગનાથન વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ **(P. Ranganathan v. State of T.N. - Madras HC 2021)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે તમિલનાડુના સરકારી મંદિરોમાં અર્ચક તાલીમ પૂર્ણ કરનાર તમામ જાતિના લાયક ઉમેદવારો પૂજારી પદ માટે હકદાર છે અને વંશપરંપરાગત દાવો રદબાતલ છે.

૧૨. એમ. શિવકુમાર વિ. કમિશનર, **HR&CE (M. Sivakumar v. Commissioner - Madras HC)**

● ચુકાદોઃ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો કે અર્ચકની નિમણૂક વખતે શૈક્ષણિક લાયકાત, વયમર્યાદા અને ગુનાહિત ભૂતકાળ ન હોવો એ મુખ્ય બાબતો છે, વારસો નહીં.

૧૩. નારાયણ ભટ વિ. સ્ટેટ ઓફ કર્ણાટક **(Narayana Bhat v. State of Karnataka - Karnataka HC)**

● ચુકાદોઃ કર્ણાટક હાઈકોર્ટે ધાર્મિક સંસ્થાઓમાં પૂજારીઓની લાયકાત ચકાસવા માટે કમિટી રચવાના અને પરીક્ષા લેવાના નિર્ણયને કાયદેસર ગણાવ્યો.

૧૪. ગોપાલ નાઈકર વિ. રાજ્ય સરકાર **(Gopal Naicker v. State of T.N. - Madras HC)**

● ચુકાદોઃ હાઈકોર્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે ધાર્મિક વિધિઓમાં દખલ કર્યા વિના પૂજારીઓનો પગાર, ભથ્થાં અને સેવા શરતો કાયદા હેઠળ નક્કી કરી શકાય છે.

૧૫. શ્રી રામ મંદિર ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા **(Sri Ram Temple Trust v. State of Haryana - Punjab & Haryana HC)**

● ચુકાદોઃ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો કે જાહેર ધાર્મિક સ્થળોનો વહીવટ પારદર્શક બનાવવો અને લાયક કર્મચારીઓ રાખવા તે રાજ્ય સરકારના લૌકિક અધિકારક્ષેત્રમાં આવે છે.

● હાઈકોર્ટના ચુકાદાઓઃ

મદ્રાસ હાઈકોર્ટ **(Madras High Court)** અને કેરળ હાઈકોર્ટ **(Kerala High Court)** એ શાગમ તાલીમ કોર્સ **(Agama Training Course/Degree)** પૂર્ણ કરનાર પૂજારીઓની નિમણૂક અંગે ૧૦૦થી વધુ ચુકાદાઓ આપેલા છે.

૫. આખરી ચીમકી **(Final Notice):**

જો આ આખરી આવેદનપત્ર મળ્યાના ૭ (સાત) દિવસની અંદર આપ સાહેબશ્રીઓ તરફથી કોઈ સ્પષ્ટ કાયદાકીય અને લિખિત જવાબ આપવામાં નહીં આવે, તો અમારી પાસે રહેલા તમામ **RPAD/OD** ની પહોંચ, ડિજિટલ વિડિયો અને ગુગલ ડ્રાઈવ પુરાવાઓ સાથે ૨૦૦૪ ના ઠરાવને રદ્દ કરાવવા માટે માનનીય ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં રીટ પીટીશન / **PIL** દાખલ કરવામાં આવશે. તે સિવાય પ્રિન્ટ, ઈલેક્ટ્રોનિક અને સોશિયલ મીડિયાના માધ્યમથી વ્યાપક જનઆંદોલન શરૂ કરવામાં આવશે, જેની સંપૂર્ણ કાનૂની અને વહીવટી જવાબદારી આપ સાહેબશ્રીઓની રહેશે.

આપના વિશ્વાસુ,

સમગ્ર **SC, ST, OBC** અને પીડિત નાગરિકો/સંગઠનો તથા અરજદારો

સંપર્ક સરનામું/મોબાઈલઃ..................

તારીખઃ ....

સ્થળઃ ....